

ΜΑΣ ΕΡΩΤΟΥΝ

ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΟΥΜΕ

Στη στήλη αυτή θ' απαντάμε στους αναγνώστες μας, σε κάθε ερώτησή τους σχετικά με τη φιλολογία, την ιστορία κλπ., κλπ. Θα τους δίνουμε κυρίως κάθε βιβλιογραφική πληροφορία, και θα τους διαφωτίζουμε για το έργο οποιοδήποτε συγγραφέως, δουλειά που ούτε σ' αυτές τις Δημ. Βιβλιοθήκες μας δεν είνε εύκολη.

Απαντάμε λοιπόν σήμερα στις πρώτες ερωτήσεις που ελάβαμε :

Δ η μ κ α ρ υ . — Ένταθα. Ο κ. Ναπολ. Λαπαθιώτης δεν έχει εκδώσει ως σήμερα κανένα βιβλίο, εκτός από ένα ποιήμα του «Η Κραυγή», που το τύπωσε και το κυκλοφόρησε σε φύλλο βολάν 4ου σχήματος, στα 1916. Έχει άβυσσιν ανέκδοτη εργασία πενή κι έμιστρα, κι ίσως προσεχώς να εκδώσει το «Μία Νύχτα με Φεγγάρι». Ποιήματά του έχουν δημοσιευτεί στα περιοδικά : «Ήγερση», «Παναθηναϊκός», «Νεομακ κλπ.

Κ. Ζ η σ τ ο μ σ ο υ . Ένταθα. Έργα του Έδμον Άμπού έχουν μεταφραστεί κι εκδοθεί στην Ελλάδα τα εξής : «Ολοι Κεφαλοπόδοι», μεταφρ. Επ. Βοϊσκού—Αθήναι 1890.—«Γάμος έν Παρισίους κλπ.»—(Διηγήματα)—Αθήναι—«Θείος και Άνεμφορ»—(Διηγήμα)—Σύρος 1885—«Δούνα και Ααβέν»—(Ρωμάντο)—Σύρος 1891.—«Τόλμα»—(Ρωμάντο)—Κώνη 1856.—«Ο Βασίλευς τών Βουκών» (Μυθιστορία)—Αθήναι 1858.—«Ο Βασίλευς τών Ορέων»—(Εισαγωγή Δημ. Γρ. Κασπούρογλου)—Αθήναι 1927. (Νέα Έκδοσις).—«Περί του Ρωμαϊκού Ζητήματος κλπ.»—Αθήναι 1860.—«Ο Νέος Ευρωπαϊκός Χάρτης»—Αθήναι 1860.—«Η Πρωσία κατά το 1860», Αθήναι.—«Ο Ίωση Μοτιζίνης και τού Ρωμαϊκού Κράτους»—Αθήναι. Έπίσης ένα ή δυά έργα του φιλολογικά εξέδοθησαν τελευταίως στην Αθήνα. Θά τά βρήτε στην κατάλογο του πρώτου Αθηναϊκού Έκδοτ. Οίκου.

Φ ι λ ο τ ε χ ν ο ν . Κέρκυρα. Ο Θέμος Άντων Ιξίδου κατά 1874 τού πρώτου του κλασικού «Γλωσσολογικού Λεξικού», σχήμα 8 μεγάλο, σελ. 40. Τό μεγάλο Γελοιογρ. Λεξικακι που έγινε πρό τινος ετών, είνε εκδοσις τού «Ελευθεροδράκη».

Ι. Π α π α δ α κ η ν . Ένταθα. Τα τραγούδια τού Τσοπανάκου, τού τραγουδιού αυτού τών χρόνων τού 1821, έγιναν πρό 70—80 ετών στην Τριπολι. Στα 1878 εξέδοθησαν έκ νέου στην Αθήνα, με τόν τίτλο : «Τσοπανάκου : Άσματα και Όδαί Ηρωϊκά Ανώνυμου—Σχήμ. 16, Σελ. 142.

Φ ι λ ι σ τ ο ρ α . Πειραιά. Είς προσεχές φύλλο θα σας γράψουμε ποιού έχουν γράψει έκτενος για τόν περιφημό κλέφτη Ζαχαριά, και πού θά βρήτε δημοσιευμένες τίς ιστορικές του αυτές μονογραφίες.

Α ρ τ ε μ ε δ α Μ ι χ α . Πειραιά. Τα έργα τού Πάλ Βαλερό, σ' προσεχές φύλλο.

Ο ΠΟΝΤΙΚΟΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

το εξής χαριτωμένο τραγούδι :
Τά κυπαρίσσια γείρανε και πέφτουν πενκαμ (μένα
κι' ή λυεύς μέσ στις ρεματιές άγρια που (βουίζουν,
σαν τί ματζάτο θλιβερό να φέρηγ ό άέρας.
— Κάψανε κλέφτη ξακουστό, έναν Κολοκο (τρώνη.
— Κουντάνη, δώσε τ' άρματα πασά για να (σε κάνουν.
— Είνε γιομάτα τ' άρματα κι' έλάτε να τά (πάγτε.
Βάλαν φωτιά, τόν έκαψαν, κι' άκόμα τόν φο (βάγαται...

Μετά την απόφασι του χωρισμού τών άρματολών τού Μαριά σχηματίστηκε κι' ένα άλλο σώμα, άποτελούμενο από σαράντα περίπου άρματολούς, δίους νεωτάτους, και με έπι κεφαλής τόν γενναίο, αλλά κάπως ήπιόλοιο Μήτρο Κολοκοτρώνη, εικόαστή την ήλικία και άνεγρό τού Γέρου.

Ο Μήτρος με τούς συντρόφους του, επειδή δεν τούς δεχόντουσαν πουθενά, άφού περιπλανήθησαν άρκετά, μπήκαν με τού στασιό τη νύχτα και κόνεψαν σ' ένα πλοίοιο σπιτί. Έκει διάταξαν να τούς ετοιμάσουν καλά και μπόλια φαγιά κι' άφού έφαγαν άρχισαν να γλεντούν με τά εγγυχία όργανα, νταουλία και καρναούδες, να χορεύουν και να πυροβολούν.

Ο θόρυβος αυτός επρόδωσε φρικιά την παρουσία τους και τού πρώο άρματολούς είδοποθήσαν ότι τράνον ό Τούρκου.

Ο Μήτρος όμως, άντί να θρυσηθώ στό χωριό, άπότε ύπήρχε πιθανότης σωτηρίας, γήγχε με τούς συντρόφους του να περιμένη τούς Τούρκους έξω στόν κάμπο.

Έκει όμως περικυκλώθηκε από όχτακόσους Τούρκους, πεζούς και καθάλλαφρες, μαζί με τούς όποιους πολέμανα ένηνά δόλοήφρες ώρες μέχρις ότου κατασφάγη κι' αυτός κι' όλοι του ό σύντροφοι.

Μεταξύ αυτών συμπεριελαμβάνοντο και έφτά άνήλικοι Κολοκοτρωναίοι, κταδότουλας, όπως τά έλεγαν, τα όποια δεν έδέχτηκαν να παραδοθούν και σκοτώθηκαν μαζί με τούς μεγάλους.

Σχετικώς με τού θάνατο τού Μήτρο Κολοκοτρώνη είνε τού ακόλουθο δημοτικό τραγούδι :

— Άπάνε που κοιμόμωνα ξαγνιαόστικα στόν ύπνο, γιατ' όνειρ' όνειρεντήκα πονάει κακό για μένα.
Οσλό ποτάμι πέγναγα και πέρα δεν έβήγκα
Σήγα το, Αντώνη, ξήγα το, ξήγα το, άδερφεούλη.
και μάρπτεσε τού φέρι μου κι' ή φρόντα τού σπαθιού μου.
— Τού φέρι' είν' τού κεράλι σου κι' ή φρόντα τού σου.

(μύ σου
και τού ποτάμι τού θαλό ό δρόμος που θά πάρη...
ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Τό ΣΤ' μέρος τής μονογραφίας.

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ

(Από τού νέο βιβλίο τού Λεόν Τρέκ)

Ο Γάλλος λογογράφος Λεόν Τρέκ εχει τελευταία την ύπομνην ή μαξένη από τά βιβλία παλαιότερων γνωστωτάτων συγγραφέων τής Γαλλίας άπειρα εμαργαριτάρια, τα όποια δείχνουν ότι κι' αυτόι οι μεγάλοι συγγραφείς γράφουν συχνά πρόχειρα και κάνουν τερατίωδη λάθη.

Παραθέτουμε σήμερα μερικά από τά λάθη αυτά, τα πού δισκαδοστικά :

Ο Αετοπόδος Σταλιώ, Γάλλος μυθιστοριογράφος, γράφει κάπου : «Με τού ένα χέρι χάιδευε τή γενειάδα του και με τού άλλο... τού επε !».

Ο Έμιλιος Ρίμπομπος, θέλοντας να δείξη τίς γεωμετρικές γνώσεις του, γράφει σ' ένα μυθιστορήμα τού : «Τό χωριό αυτό ερισσάταν στό άμβλύ... τρίγωνο πού σχηματίζουν ή τρεις παραπάνω πόλεις» !

Από τά λάθη δεν μπορούν να ξεφύγουν, όπως είπαμε, ούτε μεγάλοι συγγραφείς. Ίδού π.χ. τί γράφει κάπου ό Μυσό : «Είχε λάβει δυό πληγές. Τή μία στην κνήμη και την άλλη στο... Βατερώ!»

Επίσης και ό Μοντεπέν διατυπώνει κάπου τίς εξής έξωφρενικές σκέψεις : «Οί φύλλοι, όπον κι' άν έρίσκονταν, πέφτουν άπάνω στο άσπρο χρώμα. Τό ένστικτο αυτό τούς δόθηκε για να μπορούμε να... τούς πιάσουμε εύκολότερα» ! Και παρακάτω : «Τού πεσόνι έχει διασφραδί σε φέτες από τή φύσι για να τρώγεται... οίκογενειακά» !

Ο πολύς Φενελόν πάλι γράφει στις «Πειρατείες τού Τηλεμάχου» τόν την εξής ανόητη φράσι : «Η δόξα όφειλεται άποκλειστικά στην καρδιά, ή όποια ξέρει να... καταπατή τίς ευθυμίες».

Ο Μολιέρος βάζει κάπου δυό ήρωά του να λέν : «Η καρδιά σας... κραυγάζει πριν την ξεσχίσουν». — «Είνε ξεσχισμένη... από τού κεφάλι ώς τά πόδια !».

Και ό Μαριώ γράφει κάπου κάτι άνάλογο : «Χτύπα δυνατά. Η καρδιά μου έχει... γεγή ραχί !».

Ο Εδγ. Σκριβ στο «Σικελικό Έσπερινό» βάζει τόν βασιλέα τής Σικελίας να διατάξη τούς σωματοφύλακας του να πάρουν... ντουφέκια και να βυθίσουν κατά τού επαναστατημένου λαού. Και αυτό γίνεται στα 1882, δηλαδή ένα αιώνα περίπου πριν από την ανακάλυψη τών πρώτων πυροβόλων όπλων.

Τά μέλη τής Γαλλικής Ακαδημίας δεν παρέλειψαν κι' αυτά να πληρωθούν κατά καιρούς τού φρορο τους στην άμάθεια. Ο ίδιος ό Εδγένιος Σκριβ, κατά την επίσημη δεξιώσι τόν στην Ακαδημία, στο λόγο που έξεφώνησε κατηγορήσε δημοτικά τού Μολιέρ, γιατί σε κάποιο σχετικά του έργο δεν άνάγει ένα σύγχρονο τόν ιστορικό γεγονός, τού όποιο έν τούτοις συνέβη δώδεκα χρόνια...μετά τού θάνατο τού μεγάλου κωμωδιογράφου. Και τού χειρότερο σ' αυτή την περίπτωση είνε ότι οι ακαδημαϊκοί λόγοι πριν έκφωνηθούν έξονίζονται από έπαρση ακαδημαϊκών και ότι έπομένως κανένας από τούς άθανάτους δεν άντελήφθη τή γκάρα τού νέου συναδέλφου του.

Επίσης ό ακαδημαϊκός και «ήγημόν τής κριτικής», όπως έπωνομαζόταν στην εποχή του, Ιούλιος Ζανέν, ήταν παρομοιώδης για τίς τερατίωδεις άνακριθείς του ή για τίς κάπιστευτες γαιθουριές του, όπως τίς έχαρακτήρισε ό Γκυ ντε Μπαλασάν. Ο Ζανέν, ό όποιος έδάφτισε τόν άστακό εκ α ρ δ ι ν ά λ ι ο τ π ή σ θ α λ ά σ ο σ η ς, μεταξύ τών άλλων έγραψε ότι ή Σιώνη είνε... νησί κι' ό Πειραιεύς... μυθικός ήρωας. Επίσης ό ίδιος άνόμασε τόν Ιωάννη Χριστόμω... Άφρικανό Βοσσοτέο, κατηγορήσε τόν Λουδοβίκο ΙΑ', όστις γεννήθηκε στα 1423 όχι σινηρή και μάχη που έλαβε χάραν τρεις αιώνας... πριν γεννηθεί και έν γένει δεν έγραψε ούτε σελίδα, όπου να μη περιέτεσε σε κανένα τερατίωδη λάθος.

Ο Ερνέστος Λεγκουβέ ακαδημαϊκός κι' αυτός, εχει τή μαניה να παρομοιώνει πάντοτε τούς στίχους πού άφέρεισε στα βιβλία του, γιατί θαρνώταν ν' άνοίξη και να διαβασθώ τούς σχετικούς ποιητάς. Λέγουν μάλιστα ότι ποτέ δεν άνάγει ποίημα με άμετάβλητες τίς λέξεις του και με τόν πραγματικό τού ποιητή.

Ο Βίκτωρ Δουρνού, επίσης ακαδημαϊκός, έγραψε σ' ένα σχολικό έγχειρίδιο : «Η πηγές στεγνώνουν και ό χείμαρρος πού ήταν άλλοτε δημοτικός κυλάει τώρα... ξερός».

Σε μία νεκρολογία πού δημοσιεύτηκε στην «Επιθεώρησι τών δυό Κοσμών» με την ύπογραφή τού ακαδημαϊκού Μπερτράν, ύπάρχει ή εξής έξωφρενική φράσις : «Η πίστις τού ήταν χλιαρή και ό θερησκευτικός του ζήλος εδχάριτος. Ήταν από κείνους πού άκούνε τή λειτουργία... με τού ένα γόνα».

